

The bus is reported to have been taken on contract for taking the marriage party from Kemmannu to Pilarkana. It is alleged that there were 70 persons in the bus as against the permitted capacity of 45 plus 10 excluding the driver and conductor. It is also alleged that some members of the marriage party including the driver had consumed liquor. Further it is alleged that the driver was driving the vehicle at a very high speed, and that due to negligent and rash driving the bus over-turned.

Immediately on receipt of information the Assistant Superintendent of Police, Udipi Sub-Division proceeded to the scene of occurrence along with the Circle Inspector of Police and the staff and attended to the removal of the injured persons for medical treatment. 61 persons were admitted to the Government Hospital at Udipi as inpatients. Those who were seriously injured with fractures were subsequently removed to Manipal Hospital for treatment.

A case in Shirva Police Station Cr. No. 23/68 under sections 279, 337, 338, 304A IPC has been registered and it is under investigation. The accused driver himself is one of the deceased persons. He is said to be holder of a valid driving licence. No permit was obtained to ply the bus on the said route for the trip in question.

PRESENTATION OF PETITION

MR. DEPUTY SPEAKER.—Mr. S. S. Shettar has given notice to present a petition.

SRI S. S. SHETTAR (Hubli).—Sir, I present a petition submitted by Sri B. H. Bellar, Secretary, Rashtriya Girini Mazdoor Sangh regarding the affairs of the Karnatak Co-operative Textile Mills Limited, Hubli.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Petition is presented.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69—DEMANDS FOR GRANTS.

(Demand Nos. 6, 29, 30, 30A, 31, 32, 43, 45, 46, 47, 48 and 50)

† ಶ್ರೀ ಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ನಣ್ಣನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮರಾಠಾತ್ ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಜೊತೆಗೆ ಅಂದಾಜು ಸಿದ್ಧವಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದೂ ಹಂತ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಕೇವಲ 30 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯ

(ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹೆನುಮಂತಪ್ಪ)

ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 41 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 15,496 ಕೆರೆಗಳು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಡಿಯ 10 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇರುವಂತದ್ದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, 26,125 ಕೆರೆಗಳು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇರಾಖೆಯಿಂದ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾದವುಗಳು. ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥದ್ದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. 1965ನೇ ಇಸವಿ, ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಹೊರಡಿಸಿ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇರಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ನಾಲೆ ಮಣಿಗಾರರು ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಕ್ಟ್ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದೇವೆ; ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎರ್ರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಮಿತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಮತ್ತು ಆ ನಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆಯ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ನೀರು ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗದೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಷ್ಟೆ—ಆಯಾ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವರ್ಷ ವರ್ಷದ ನೀರಿನ ಪರಿಮಿತಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿವೋರಿ.

1961ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಒಡೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಕೆರೆಗಳು ಸುಮಾರು 1,084. 1960-61ರಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು 105, ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ 9,00,000 ರೂ. ಗಳು; 1961-62ರಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು 527, ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ 76,85,000 ರೂ. ಗಳು; 1962-63ರಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು 92, ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ 3,99,000 ರೂ. ಗಳು; 1963-64ರಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು 287, ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ 70,00,000 ರೂ. ಗಳು; 1964-65ರಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು 73, ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ 3,39,000 ರೂ. ಗಳು— ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 1,084 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ 1964ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 63 ಲಕ್ಷದ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಒಡೆದುಕೊಂಡ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಕೆರೆ ಅಂಗಳಗಳು ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 40-50 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹದ್ದು. ರೈತರ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬುರ್ಲಾ ನಿಗುತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆಸಿ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ರೈತ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಅಪ್ರೀಲುಗಳಿಗೆ ಮನ್ವಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ತಡವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 254 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು 243.53 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 580 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು 615 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಸ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 850 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದೆ. 16 ಕೋಟಿ 74 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ 38,304 ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿದೆ. 1966-67ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. 1967-68ರಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಎನ್‌ಸಿಮೇಟ್ಸ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. 1,328 ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂದಾಜು 15 ಕೋಟಿ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಇರತಕ್ಕ ಅಂದಾಜು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಸಲಹೆ ಬಂದುದು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ. ನಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀರು ಹರಿದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 31 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು, 39,83,000 ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 8,879 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂ 40 ಯೋಜನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 87,41,000 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 19,600 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಎತ್ತುವ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರ. ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಅಪಧಿಗಿಂದ ಬೇಗ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದರತಕ್ಕಂಥಾ 71 ಯೋಜನೆಗಳು, 194 ಯೋಜನೆಗಳ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ 2,66,000 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಆಗತಕ್ಕ ಅಂದಾಜು ಇದ್ದು 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅಂದಾಜು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುರಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ನೊಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಡಕು, ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ.

ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿವೆ ನಡೆಯದೆ ನಿಂತಿವೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಅದ್ಭುತ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಚೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳುವುದು ಉಂಟು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

1962ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನದಿ, ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು, ಪಿಕ್‌ಪ್‌ಗಳು, ಬಂಡಾರಗಳು, ಇಂಥವನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ವಾಟರ್ ಪ್ರೊಟೆನ್‌ಷಿಯರ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅದರಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 16, 316 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಲವೈಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 80 ಕೋಟಿ 98 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನ್ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ

(ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ)

ಒಂದೊಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎನ್ಸಿಮೇಟ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜುಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 1964-65 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕು, ಕೆರೆಗಳ ಕೋಡಿ ತೂಟು ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಕೋಡಿ, ತೂಟು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದಂಥ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಸಹ ಈ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ.

1964-65 ರಲ್ಲಿ 91 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, 1965-66ರಲ್ಲಿ 115 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, 1966-67 ರಲ್ಲಿ 123 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, 1967-68ರಲ್ಲಿ 145 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 1968-ರಲ್ಲಿ 194 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 44, ಐ. ಎನ್. ಇ. ಡಿ. ರಿಪೇರಿ ಅಂಡ್ ಮೇಂಟೆನನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒದಗಿಸಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ವೇಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ 41 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ 26 ಸಾವಿರ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯ ಹತ್ತೊಳುಸುಲ್ಲವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 3,514 ಕೆರೆಗಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು 1,53,680 ಎಕರೆ ಅದರ ಕೆರೆ ಅಂಗಳ ಅಂದರೆ ವಾಟರ್ ಸ್ಕ್ರೀಡ್ ಏರಿಯಾ 2,39,100 ಎಕರೆ ಇದೆ. 3,500 ಕೆರೆಗಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊತ್ತು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕೆರೆಗೆ ತೆಗೆದು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು, ಡಿಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬುಲೆಡೋಜರುಗಳು, ಮೆಷಿನ್‌ನ ಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಷಿನ್‌ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು 2 ಲಕ್ಷ 39 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೆರೆ ಅಂಗಳವೇನಿರುತ್ತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 1 ಲಕ್ಷ ರೀಕ್ಷೀಂ ಮಾಡಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆರೆ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬಾಕಿ ಅಂಗಳವನ್ನು ಬುಲೆಡೋಜರ್ ಮತ್ತು ಮೆಷಿನ್‌ನಿಂದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕೆರೆ ಅಂಗಳವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಯಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಜಮೀನು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಮೆಷಿನ್‌ನ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಡಿಸಿಲ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಲ್ಟ್‌ನ ಫಿಷಿಯಂಟ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 10-15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರಬಹುದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಡಿಸಿಲ್ವಿಂಗ್‌ಗೆ ರಿಕ್ಲಮೇಷನ್‌ಗೆ, ಪ್ರಾಕಾರೀ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಬೆಡ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಳಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗದಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇ ಬಿಡುವುದು, ಬೇಕಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದು, ಬೇಕಿಲ್ಲದಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಮೆಷಿನ್‌ನಿರುಮೇಲೆ ಹಾಕಿ

ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಾದರೆ ಹರಾಜುಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಜಮೀನುದಾರರನ್ನು ವಸತಿಗಾರರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಈ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನುದಾರರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಪ್ಪ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹರಾಜುಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ಘನವಾದ ಸಲಹೆ, ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹರಾಜುಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬರುವುದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿನಿರಬೇಕೆಂದು ಹಾಕಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಗಳ್ಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ 12 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬೇರೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದರ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆರೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹರಾಜುಮಾಡಬೇಕು, ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ವಾಟರ್ ಮೈಂಟೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಸಾಲುಪುದ್ದಿ, ಜೊತೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು, 3—4 ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೇನು ಸಹಾಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇರಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, 31-3-56ರ ವೇಳೆಗೆ ಇದ್ದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 7,923, ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1956ರಿಂದ 1961ರವರೆಗೆ 8,896 ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 61-62ರಿಂದ 65-66 ರವರೆಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರುವುದು 25,469, 66-67ಕ್ಕೆ 12,324, 67-68ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ 8,334; ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 1956ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 7,923 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿತ್ತು, ಇಂದು 62,946 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 18 ಸಾವಿರದ 35 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು 61-62ರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕಂಪನಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಣ್ಣ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, 1-11-65 ರಿಂದ 31-3-68ರವರೆಗೆ 19,737 ಬಾವಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ, 60-61ರಿಂದ 64-65ರವರೆಗೆ ಲಬರೆಟ್‌ಗೆ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ 37,815 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 9 ಕೋಟಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ 66-67ರಲ್ಲಿ 19,317 ಬಾವಿ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಈ ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 76,867 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ 4-5 ಸಾವಿರ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಜೂನ್ ವೇಳೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಲೋ ಅಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ದುರಸ್ತಿ ಹೊಸ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಬಂಡಾರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಬರಲಿಲ್ಲ. 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಂದು 64 ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ, ನಾಲೆ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ)

ಕೊಡರಗಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಮಿತಿ ಹಾಕಿ ಅಷ್ಟೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದೆ.

1-30 P.M.

ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಅವು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್‌ಗೆ ಅಡಚಣೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್‌ಗೆ ಜಿಖಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿದಾರರು ಮತ್ತು ಆಗಾಮದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಪಸ್ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನ ಉಂಟು, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಿಯಾರಾಜಿಕರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಇಡೀ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ ವೆರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ತಜ್ಞರ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಸಹ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಸಿಕ್ಯುಟೈಡ್, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಯುಟೈಡ್ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್‌ವೆರ್ ಮೇಷಿನ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಬ್‌ವೆರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀರನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆರ್ ಮೇಷಿನ್‌ಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದರ ಮುಖೇನ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇವತ್ತು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮೇನೊಟೆನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಿತಿ ಏನಿದೆ ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲ ಅಂದರು. 18-5-62ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ? ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲೇ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕರ್‌ನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ವಿವರ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು

ವರ್ಕ್ ರೋಡ್ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದರ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇದೆಲ್ಲಾ ಭಾಷಣದಿಂದ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ಸರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿ, ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಈ ತರಹ ಹಾರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ವಿಷಯ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. Vallegewisೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅಂತ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಇಂತಹ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ, ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ! ಅಥವಾ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲೆಯೇ ಸುಖವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದರು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಇವೆ, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಎದ್ದುನಂತುಕೊಂಡು ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಡಿಕ್ಷನರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೇಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಂಡಿತ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಧರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಕೇಳಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅಂದಾಜು ಸುಮಾರು 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಷ್ಟಿ ಮೇಟು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕರಡು ಪ್ರತಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ಇದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು, ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ, ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಇದೆ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗಿ ಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಪ್ರೊವ್ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಎರಪ್ಪಗೌಡ)

ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಅಷ್ಟರವರೆಗೂ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನುಮಾರು 15—20 ನಿಮಿಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರನೀಪುರ).—10 ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಫೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಹತ್ತು ಎಕರೆಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಫೀಡ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ 100 ಕ್ಯಾಪಿಟರ್ ಔಟ್ ರೇ ಒರಿಜಿನರ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಹಣ ಆರಾಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಪಿ. ಬೋಗರೆ (ಕಾಗವಾಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈಗ 4—5 ಲಕ್ಷ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಕಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ? ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕೇವಲ 5 ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಬಾವಿಯಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳು ಫೇರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಡೈರಕ್ಟರ್ ರವರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಕ್ಷಾಮದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸನ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್‌ನಿಂದ ಕುರಿತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 10 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅನುಭವ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ, ಮಂಜೂರು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನು ಏರ್ಪಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮಾದರಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಇರಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳಮೇಲೆ ಕಳೆದ 3 ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು, ತಪ್ಪು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಇರಾಖೆಯಾದಂಥ ಈ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸುಮಾರು 60-70-80-90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫಿಜಿಕಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಂದರೆ 1957 ರಿಂದ 1967 ರವರೆಗೆ ನಾವು ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 1957 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪಾರಂಭ ಆಯಿತು. ಆಗಿನಿಂದ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1957 ರಿಂದ 1967 ರವರೆಗೆ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದಂಥ ಪ್ರಗತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಮೊದಲು 31-3-1957 ರವರೆಗೆ 13,948 ಮೈಲು ಇದ್ದುದು 31-3-1967 ರವರೆಗೆ 26,147 ಮೈಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಸ್ ಎಂದರೆ 100 ಫೀಟ್ ಲೀನರ್ ವಾಟರ್‌ವೇ (linear water-way) 1957 ರಲ್ಲಿ 232 ಸೇತುವೆಗಳು ಇದ್ದುದು, ಈಗಿನಂತೆ 432 ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮಾರು 11 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ರೋಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ಸ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ಸ್ 1957 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ 13,887 ಮೈಲುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ 11,719 ಮೈಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ 6 ಕೋಟಿ 37 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಫಿಜಿಕಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆಗಿದೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರುದೇಶ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ 1956-57 ರಲ್ಲಿ 325.52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದುದು, 1966-67 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಿಲ್‌ಲೇ 1036.93 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದೇರೀತಿ 1967-68 ರಲ್ಲಿ 1067.27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು 1956-57 ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ 118.53 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1966-67 ರಲ್ಲಿ 532.70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ 1966-67 ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಏಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 1967-68 ರಲ್ಲಿ 651.63 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್‌ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಸಾಲದು. ನಂಬರ್ 50 ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್. ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್-ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಗ್ಯಾಂಟ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎನಿದೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ದ್ದೇವೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ಮೈಲೇಜು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 14-15 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಡಿ. ಎಂ. ಬಿ. ರೋಡ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ಸ್ ಬಹಳ ಇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ, ಡಿ.ಎಂ.ಬಿ. ರೋಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ರೋಡ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒ.ಡಿ.ಆರ್. ಮತ್ತು ಎಂ.ಡಿ.ಆರ್. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವನ್ನು ಇಂಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೊರರೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ ಓನರ್ಸ್ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಅಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ರೂಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಏರಿಯಾಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಯುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಆಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆಗಿ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಐದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರೇ ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಣ ಬರಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಟ್ಯಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಕ್ರೀಟ್ ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಪರೇಟರ್ಸ್ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಆಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಬಂದು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಡೀಸಿಲ್‌ದಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ 10 ಲಕ್ಷ, ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್‌ಗೆ 20 ಲಕ್ಷ-ಹೀಗೆ 30-35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಅದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್‌ನ್ನು ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಏಜೆನ್ಸಿ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ರೋಡ್‌ನ್ನು ಅವರೇ ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ಅವನ್ನೂ ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ; ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೇ ಹೊರರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅವರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ, ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂರೆಯೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಠ ಮಾಡದೆ ಮುಖ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೋಚ್ ರೋಡ್ಸ್ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರೇ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು.

Sri A. R. BADARINARAYAN (Shimoga).—What about the Irrigation Tract Roads which serve agriculture ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂಟಿಮೇಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೋಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅದು. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ 50—ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಜಾರ್ಜುಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ರೋಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇವುಗಳ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 470 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 354 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕಲ್ಪವಬರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಾಗು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿರುವ ವಂಧಾದ್ದು. ಇದರ ಪೈಕಿ 20 ಲಕ್ಷ 24 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಂತು. ಇನ್ನುಳಿದಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ದ್ವೈ ರ್ಯಾಂಡ್. ನೀರಾವರಿ ಪರ್‌ಫೆಂಟೇಜ್ ಸೇಕಡ 9.05ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಆರೂವರೆ ಇದ್ದುದು ಎಂಟೂವರೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು, ಲೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಿಗರ್ ಅಂದರೆ ಸೇಕಡ 9.05 ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. 354 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ 285 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, ಗೋದಾವರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಡೆ 12 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 89 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು 59 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ಪೆನ್ನಾರ್ ಮತ್ತು ಪಾರಾರ್ ನದಿಗಳ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಈ ರೀತಿ ಭೂಮಿ ಹರಿದುಹಾಕಿಹೋಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 9ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದನಾರಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೋಟೋಯಾಲಿ ದುರ್ದೈವರಾದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸೇಕಡ 85 ರಷ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡ 26 ಅಥವಾ 27ರಷ್ಟರವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪರ್‌ಫೆಂಟೇಜನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಫೋಟೋಯಲ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಮ್ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ತರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಏನೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಸೇಕಡ 9 ರಿಂದ 25—26ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಏರುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಏರಬೇಕು. ಅದರ ಕ್ಷಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬರ್ಚೆನಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದು. ವರ್ಷಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ, ಯಾವ ಒಂದು ಗಮನ, ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾರು ಕಾರಣರಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣರು. ಇವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣ ಅಂದರೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇವೆ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ದೊಷಾರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾಲದು, ಸಾಲದು ಎನ್ನುವಂಥ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ನಾಳೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು ಬರಲಿ ಆದಿವಸ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂಬ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಥಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾವು ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ದರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇಲ್ಲಿ ಫುಗನಟಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಆ ನಾಡಗೌಡರ ಇರಾಬೆಗಳಿವೆಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿರಿ.....

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅದು ಯಾವ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯೇ ಆಗಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ನಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೌಂಡೆನ್‌ಷಿಯಾಲಿಟಿಯನ್ನು 24—25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು—ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ All India average ಎಂದೆಯೋ ಆ 24 ಪರ್ಸೆಂಟ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಒಯ್ಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವಿನ್ನೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ 4-5 ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಡಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರದಿದ್ದರೆ ಈ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸಹಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ ಅದು, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲರಮೇಲೂ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಇನ್ನು ಆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ಈ ನೀರಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ದುರ್ದೈವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ನದಿಗಳೆಂದರೆ—ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಈ ಎರಡೇ. ಆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ 1924ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ನಿಮೆಂಟಾಗಿದೆ. ಅದು ಮತ್ತೆ 1974 ಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೇನು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅದೇ ಆ ಅಗ್ನಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಲ್ಲ ನೆನಗಿಂತಲೂ ಪೂರೈದಲ್ಲ ನನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಹಾಗೆ 1924 ರಲ್ಲಿ ಅದು ಆದದ್ದು ಯಿತು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ 1974 ರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅಗ್ನಿಮೆಂಟಿನರಾದರೂ ನಮಗೆ ಆ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೇನು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಗಳ ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ 5—6 ವಾಲ್ಯೂಮುಗಳ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಾಳೆ 1974 ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಡೆಚ್‌ಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ನಾವೇನು ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡತಕ್ಕ ಏನೇನು ಲೇಗಲ್ ಇಷ್ಯುಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಗ್ಜಾಮಿನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಲೇಗಲ್ ಇಷ್ಯುಗಳನ್ನು ಫೈನಲ್ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ರಾಜರಾಜಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಧಕ್ಕೆಯೂ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಉಂಟಾಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಡ್ಜರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದೇ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲೂ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆನೋ ಅದಾದ ನಂತರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದೇ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ನಂತರ ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ನೀರಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಏನೇನು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಗ್ಜಾಮಿನ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರವೂ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಮೀಟಿಂಗಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಆ ಮೀಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು 1967 ನೇ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಮೀಟಿಂಗು

1967ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಎರಡು ಮೀಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲೂ ಬರಿ ಚರ್ಚೆ ಒಂದು ನಡೆಯಿತೇ ಎನಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕ ಯಾವ ಹಾದಿಯನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾತ್ರ. ಆ ನಿರೀನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಷ್ಟು; ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಷ್ಟು: ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರೀನಿ ದಿ ಇತಿತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತೇ ಎನಾ ಮತ್ತೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬರಿ ಒಂದು ನಿರೀನ ಪ್ರಮಾಣ, ಗಾತ್ರ ಇತಿತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಂಡುಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರ ಸ್ಪಷ್ಟಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಈ ಸಭಾನಾಯಕರಿಂದ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು—ತಾರೀಖು 6-12-67 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನೂ, ಪುನಃ ತಾರೀಖು 22-12-67 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನೂ ಬರೆಸರಾಯಿತು. ಇದರ ಮೇಲ್ನುಟು ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಿತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೀಟಿಂಗನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು ಆ ಆಕ್ಷೇಪ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು 6 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಾಗ್ಯೂ ಏನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You create a Constitutional deadlock. It will be decided within 24 hours.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನವನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಇದನ್ನು ಒಂದು ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಒಗ್ಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡಾಯಿತು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಗಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಿಸಿದ್ದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಸಕಾ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯತೆಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಕನಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದೊಂದಾವರ್ತಿ ನಾನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೇನೋ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಭಾರತಾಚೆಯ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲವೇ! ದೇಶ ಒಂದು ಅನ್ನುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಡವೇ? ಈ ದಿವಸ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಈ ನಿರೀನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಳರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತುಟ್ಟತುದಿಯನ್ನು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಟ್ ಅಫ್ ಮ್ಯಾಂಡಮಸ್ ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೂಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

ಇವೊತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್, ಮಾತುಕತೆ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಪಲವಾದುವು. ಇನ್ನುಳಿದ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಇಂದೇ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೀವೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ, ನಾವೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಅದು ಎಲ್ಲದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಂಧ್ರದವರೂ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—It has now been positively shown that there is lack of political leadership in this State.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಲೇಡರ್‌ಶಿಪ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಹೋದವರ್ಷವೇ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ಈಗ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—We are grateful to the Minister because he has been candid and open in his utterance. He has made it a State issue, we cannot think of it in any other way except in the interest of the State. All the feeling shown by the Minister, everyone of us appreciate. We are only sorry that they are not able to deliver the goods. It is they and they alone that should come forward.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೂ ಬರುತ್ತದೆ; ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಮುಂದೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್ (ಸುರತ್ಕರ್).—ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡೋಣ ಬರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈ (ಬಂಟವಾಳ್).—ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸೋಣ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅವರೇ ಬರುತ್ತೇವೆ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 3 ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ, 8 ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 3 ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ, 12 ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 4 ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ 6 ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು 10 ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳು, 26 ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳ ಎಸ್ಸಿಮೇಟೆಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ 283,67,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು 102,70,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸ್ವಿರ್ ಒಪ್ ವರ್ಕ್ 881 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಲೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಳೆದ 3 ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಯಾವ ಯಾವ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ 181 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಾವು

9-10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ 67-68 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 11-12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 68-69 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಪಾವತಿಸಿ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಬಹುತ್ವೇನೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರ್ ಇಂಗ್ಲೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು 102 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ 5-6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ವಾಟರ್ ರೇಟಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಕೊಡ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಟರ್ ರೇಟಿ ಮ್ಯಾಂಗ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಈಗ ಸರಾಸರಿ ವಾಟರ್ ರೇಟಿ ವಸೂಲು ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 55 ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದು 20 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಬರ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಅರಾಚಿಡ್ ಎಸ್ತಿಮೇಟಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಫಿರ್ದಿ ಚಾನಲ್ಸ್ ತೋಡಿಸಲು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ರೆವಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಲು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೇ ಫುನ್ ಬೇಸಿಕ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಎರಾ ಹಣವನ್ನೂ ತೊಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಮೀಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಕಮೀಷನ್ ಅವರು ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು. ಇಂಗ್ಲೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ನಮಗೂ ಸಂತೋಷ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನನಗೂ ಕೆಲ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಎರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನವ ಭದ್ರಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜನರು ಸುಖ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹೇಳುವಂತೆ, ಅಷ್ಟರ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜನರಿಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಸುಖ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸು ಇದೇನೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಗೌರ್ ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಡದು ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಒಬ್ಬ ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಜಾಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಗಳು ಬಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎರಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಷೆಡ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡುತೀವೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಷೆಡ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರವೂ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಷೆಡ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ಪಡೆದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣದ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟು ಇದೆ. ಹಣವನ್ನು ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ಸ್ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನಿರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 318.5 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ ನಿರೀಕ್ಷಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸುಮಾರು 143 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಮನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಾ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಕೆ. ಎ. ಪವರನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ 1968-69ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೇವಲ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಸಹ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ (ಷಹಪುರ).—ಎರ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ಅಥವಾ ಎಕ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಾಪುಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎರ್.ಐ.ಸಿ. ಅವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪೈಡ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬೆಳ್ಳಿಳ್ಳಿ).—ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯ ರೆಫ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನೆಲನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ನಿಜವೇ? ಮತ್ತು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಂನ ಎತ್ತರವನ್ನು 10 ಅಡಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನುಮಾರು 19 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಯಾರೂ ಫೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜನರು ಅನುಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಈ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್, ಬೆಲ್ಟಿಂಗ್, ಬಗ್ಗೆ ಏನು ರೊಕ್ಕ ಬರ್ಕು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಯೋಜನೆಗೇ ಬರ್ಕು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನೂ ನೋಡೋಣ. ಮೊದಲು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇರಬೇಕೋ ಅವಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ರೀ-ಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸಾಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಶ್ರೀ ಮಿಶ್ರಾ ಎಂಬುವರನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಲ್ಲ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ-ಹಣ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸ್ಟಾಫ್ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ ಎಂದು. We are not condemning any particular officer. The Officers may be competent. How can they work with empty hands?

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯೇನಾದರೂ ಸ್ಟಾಫ್ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಮಿಶ್ರಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಗ್ರಾ.ಪುಯೇಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅರಿದಾದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ

(ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ)

ಅಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಅಂಥದಲ್ಲ ನೂರಾರು ಜನ, ಪರೌನೇಟ್ ಇದ್ದವರನ್ನೂ ಕೂಡ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ಅದರ ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ನಿಕ್ಕುವ ಸ್ಕೋಪೇ ಇಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಇದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ, ಅಂದರೆ, ಸಾಧಾರಣ 40 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಒದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಲಿ, ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಾಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ರೂಲ್‌ನನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಡಿಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕ್ಲಾಸ್ 3ಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ 4 ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಮಾಡಿ ನೇರವಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೂ, ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಬಂದರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುತ್ತಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಈ 10 ಕೋಟಿ ಯೋಜನೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ನಮಗೂ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೂ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯಾದ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪರೇಶನನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಡೀವಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ 68-69ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅದು ಬೆಳೆದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ನೀವು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟ್ ಸೆರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ ಎಂದು ಇದು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆರ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ದೂರು ಬಂದರೆ, ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಾಟ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು, ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಗುವಂತೆ, ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಲಘು ಇರಿಗೇಶನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲಘು ಇರಿಗೇಶನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಲಘು ಇರಿಗೇಶನ್ ಸ್ಕೀಂಸ್ ಸ್ಪಾಂಕ್ಸನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

ಜರಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಚಿಕ್ಕೋಳಿ, ಕಬಿನಿ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೊಷಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಳೆಯವರು ಕಾಗೆವಾಡ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಸ್ಕೋಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈಯಿದ್ದೂ, ಇರಿಗೇಶನದಿದ್ದೂ ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ masonry dam ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಚೆಂಡರ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರಿಗೇಶನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇದ್ದವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ, ಯಾರಿಗೋ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವುದೇ ಚೆಂಡರ್, ಮೇಜರ್, ಅಥವಾ ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಇದೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಎಂ.ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಬೋರ್ಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಫಿನಾನ್ಸ್, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ನಾನು ಅಫೀಷಿಯರ್ ಒಬ್ಬರು ರಿಚ್ಚಿಂಗ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕರ್ಮಿ ಇದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಇರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಲೋಯರ್ಸ್ ಚೆಂಡರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಲೋಯರ್ಸ್ ಚೆಂಡರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ನಿಂದ ಮಾಡಿಸುವಂತದ್ದು. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ, ಯಾವ ನಾದರೂ ಚೆಂಡರ್ ಹಾಕಿ ನನಗೇ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅವರಿಗೆ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ, ಯಾರು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಾರಾಜಿ ಆಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವನದ್ದು ಲೋಯರ್ಸ್ ಚೆಂಡರ್. ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೆಷಿನ್ ಇದೆ, ಇಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ವರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲ formalities ಪೂರ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಾರಾಜಿ ಆಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಕೊಟೇಷನ್ 2,94,53,296 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕೊಟೇಷನ್ 3,06,59,000 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾರಾಜಿ ಆಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಇದೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎರಡು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಚಿನ್ನಿ ಕರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಂದು ಅವರ ಕೊಟೇಷನ್ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಯರ್ಸ್ ಚೆಂಡರ್ ರೇಟ್‌ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಫೇವರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಬೇಗನೆ ವರ್ಕ್ ಅರ್ಡರ್ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂಟು ಪಾಟೀಲ್:—ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಫರ್ಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಅರಕಲಗೂಡು ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಕ್ಯಾಂಡಲ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫರ್ಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 1969-ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ 1968 ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ 18 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪೈಪು ಯಾವುದು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಡಿಜೈನ್ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೈಪು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 1968ರ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ರೋಗಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಮಂಗಳೂರು ಫೆರ್ಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮೇ 1969ರ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸ್ಕೀಂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಂಪ್ ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪೈಪ್ ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಫಂಕ್ಶನಿಂಗ್ ರಿಪೇರಿಂಗ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತು ಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. 17-18 ಫಂಕ್ಶನಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದೆವು. 1969 ಎಪ್ರಿಲ್ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಕೊಟೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಿಕ್ವಾಯರ್ ಮೆಂಟ್ ಗೆ ಕೊಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಗ್ಯಾನ್ ಅಂಡ್ ಡೆಂಕರ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಪ್ತ ಮಾಡಿ ಕೊಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಆರೇಳು ಗುಪ್ತ ಮಾಡಿ ಮೂರು ತರಹದ ಕೊಟೇಷನ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಂಪನಿಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರು ಆದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಐದಾರು ಗುಪ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ರೋಯಲ್ಸ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಿ.ಸಿ. ಅಂದರೆ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕನ್ಸಲ್ಟನ್ ಕಂಪನಿ. ಇದು ರಾರ್ಡನ್ ಟುಬೊ ಕಂಪನಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. 17 ಅಂಗುಲದ ಪೈಪು ಮತ್ತು 37-39 ಅಂಗುಲದ ಪೈಪು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪೈಪು ಕಂಪನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರೋಯಲ್ಸ್ ಟೆಂಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಹೈಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಟೆನ್ಡರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಟೆನ್ಡರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಟೆನ್ಡರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಟೆರ್ಮ್ ಮಾಡಿ, ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ; ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟೆನ್ಡರ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಉಳಿದದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ನಾವು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕಂಪನಿಯು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಕಂಪನಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈ ಬಿಡ್ಬೆಗಾಗಿಲ್ಲ ಯಾರ ಮೈ ಬಿಡ್ಬೆಗಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಾಪೋಷಕ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೆರ್ಮ್ ಮಾಡಿ ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದೆ. ಎಪ್ರಿಲ್ 1969 ರೊಳಗೆ ಈ ಫೆರ್ಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ಅವರು ಅರ್ಜಿಂಟ್ ಎಂದು ಬರೆದು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಸನ್ನದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲದ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು? ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಫೆರ್ಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ

ಲಖಿತ ಮೂಲಕ ಅವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿ ನಾವು ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಫಾರ್ಮ್‌ಲೈಡರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ದುಡ್ಡು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯ ಮೇರೆ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ಹತ್ತಾರು ಚೆಂಡರ್ಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಚೆಂಡರು ಅಂಗೀಕಾರ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಎನ್‌ಎನ್‌ಇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪ್ಪಾರ ಮಾಡಿ ಅದು ಸತ್ಯವಾದದ್ದೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರ ಇದೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಡಳಿತ ಇದು ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ. ನಾನೇ ಆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಡಳಿತ ಇಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಅದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಏನಾಕಾರಣ ಅರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ ತೆಚ್ಚುರು ಪುತ್ತೂರು ನಿಲರು ಸರಬರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಪಿಎಂಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ಏನು ಸಾಧ್ಯವುಂಟೋ ಅದನ್ನು ಎಂದರೆ, ಪ್ಲಾನ್, ಎಸ್‌ಪಿಎಂಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ, ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೃಜನಪಕ್ಷವಾತ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ. ಎರಡನೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಯಾವ ಯಾವ ತಕರಾರುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿವೆ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಫೈನಲ್‌ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಈ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರೂ ಈ ಎರಡೂ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವುವು, ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವುವು, ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಹಾಗೂ ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಕಡೆಯ ಜನತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಲವರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಇರುವುದು 9.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಆದರೆ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1.6 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬಿಜಾಪುರ್, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ರೈತ ಹಾಕಿವರೆ ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ.

ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನೂರು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗೆ 12.7, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 11.8 ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 15.6 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ 28.9 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಲರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಯಾವ ಯಾವದೋ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿವೆ, ಆ ಸರ್ಕಾರಗಳವರು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಂಥ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ತೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ರವೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವ ನನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಚಾಚಿ ಅವನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲವೂ, ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಂಜಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪರಲ್ಲೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎರಡೂ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಮ ಗಾರಿಗಳು 429 ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಥವಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜು ಮೊಬ ಲಗು 398.52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರ ವಿವರಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ:

ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರು ಭಾಗ (9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು) ...	287 ಕೆಲಸಗಳು	147.12 ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಗ(4 ಜಿಲ್ಲೆ) ..	90 ಕೆಲಸಗಳು	166.01 ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಹೈದರಾಬಾದ್ (3 ಜಿಲ್ಲೆ) ...	21 ಕೆಲಸಗಳು	56.43 ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಹಳ್ಳಿ ಮದ್ರಾಸ್ (ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ...	25 ಕೆಲಸಗಳು	27.94 ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಕೊಡಗು ...	6 ಕೆಲಸಗಳು	1.02 ಲಕ್ಷ ರೂ.

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ 398 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ 56.85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬಹುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಷದ್ದು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕರ್, 1968-69 ರಲ್ಲಿ ...	158.884 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕರ್ ...	309.96 ,,
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕರ್ ...	216.87 ,,
ಬೆಳಗಾವಿ ಸರ್ಕರ್ ...	159.83 ,,
ಧಾರವಾಡ ಸರ್ಕರ್ ...	243.01 ,,
ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸರ್ಕರ್ ...	285.53 ,,
ಮಂಗಳೂರು ಸರ್ಕರ್ ...	162.35 ,,

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ 1968-69 ರ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸರ್ಕರ್‌ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಭಾಗಗಳವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅವರೂ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು, ಒಂದೇ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳು

ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ ಸೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು, ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬಾಕಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು ನೂರಾರು ಕೆಲಸಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನೀರಾವರಿ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ನನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಉಹಾಪೋಹದಿಂದ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಅತ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-00 P.M.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್‌ಟುಡೇಟ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದರೆ 99 ಮತ್ತು 100 ಸಿ.ಒ. ಐ.ಎನ್.ಇ.ಡಿ. ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

ಸರ್ಕಾರಿ ಹೆಸರು	ಸಾಲು : 1964-65	ಮೊಬಲಗು (ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು	...	86.27
ಮೈಸೂರು	...	84.36
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	...	70.50
ಬೆಳಗಾವಿ	...	40.39
ಧಾರವಾಡ	...	56.87
ಗುಲ್ಬರ್ಗ	...	30.23
ಮಂಗಳೂರು	...	13.22

	ಸಾಲು : 1965-66	ಸಾಲು : 1966-67
ಬೆಂಗಳೂರು	74.07	85.79
ಮೈಸೂರು	65.37	66.92
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	58.49	81.98
ಬೆಳಗಾವಿ	32.17	42.68
ಧಾರವಾಡ	28.33	35.37
ಗುಲ್ಬರ್ಗ	69.52	79.47
ಮಂಗಳೂರು	24.68	19.48

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಅಂಕಿಅಂಶ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವರ್ಷದ್ದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಖರ್ಚು (ಅಂದರೆ 43 ಮತ್ತು 44 ಐ.ಎನ್.ಇ.ಡಿ. ಕೆಲಸಗಳು) (ಮೇನ್ ಟೆನೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರಿಪೇರ್ಸ್)—ಇದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಸರು	(ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)			
	1964-65	65-66	66-67	67-68
ಮೈನೂರು	... 32.54	33.71	39.95	32.00
ಬೆಂಗಳೂರು	... 27.85	38.38	36.24	41.00
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	... 19.58	30.47	31.64	40.00
ಬೆಳಗಾವಿ	... 3.30	1.92	2.03	6.50
ಧಾರವಾಡ	... 2.84	3.74	5.92	10.00
ಗುಲ್ಬರ್ಗ	... 4.00	6.25	5.85	12.50
ಮಂಗಳೂರು	... 1.07	1.51	1.42	3.25

ಈ ವರ್ಷ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ 1968-69 ರಲ್ಲಿ 15 ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು	ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಖರ್ಚು ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ
ಬೆಂಗಳೂರು	... 43	22.65
ಕೋಲಾರ	... 38	15.41
ತುಮಕೂರು	... 34	31.13
ಮೈಸೂರು	... 30	30.69
ಮಂಡ್ಯ	... 32	17.04
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	... 44	5.77
ಹಾಸನ	... 22	8.33
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	... 12	10.29
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	... 32	5.91
ಬೆಳಗಾವಿ	... 17	43.12
ಬಿಜಾಪುರ	... 11	25.35
ಧಾರವಾಡ	... 8	11.83
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	... 54	55.70
ಗುಲ್ಬರ್ಗ	... 12	34.25
ರಾಯಚೂರು	... 6	10.08
ಬಿದರಿ	... 3	12.10
ಬಳ್ಳಾರಿ	... 3	17.73
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	... 22	10.21
ಕೊಡಗು	... 6	1.02

ಒಟ್ಟು 419 ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ 398.61 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕೊನೆಗೂ ಹೇಳುವುದು ನಾನು ಎಷ್ಟೇ; ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೋಶ ರೂ ಆವರು ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಅದಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕರ್‌ಗೂಡು).—ಈಗ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇರುವ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ದುಃಖವಾಗಿದೆ.

According to paragraphs 1, 2 and 3, in relaxation of the Codal rules, tender papers were issued only to selected firms and negotiations conducted with only a firms.

In relaxation of the codal rules tender papers were received with earnest deposits. He has ratified by an order. This is against codal rules. That is what I said yesterday.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೋಡರ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಫಿಕ್ಸ್‌ಡ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಸೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಇದ್ದೇಕಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಸೇಕಡ 2 ರಷ್ಟು ಇದ್ದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಹಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಿಮೆಂಟು, ಸ್ಟೀಲು ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು (ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ) ದರ ಸರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸೇಕಡ 75 ಇರುವ ಕಡೆ ಕೋಡರ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದೆ ಸೇಕಡ 90ಕ್ಕೆ ಅಕಾಮಡೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

If these concessions had been given in the first instance, many more contractors would have submitted tenders for the work at lower prices.

Time schedule was prescribed according to the tender paper as 24th October 1967 and 15th November 1967.

I have not scandalised anybody. I have been saying only the truth. But the Minister instead of feeling proud, he is jealous of me. ಕಾಲ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಚಿಂಡರ್ ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಲೇಂವ್ರು ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಅನುಕೂಲತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಾಗ ಅವರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟೀಷನ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಚಿಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಫಮ್‌ನವರನ್ನು ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೋ ಅವಕ್ಕೆ ಕೋಟೀಷನ್ ಕರೆದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಗಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ 58 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಕೆಲಸಗಳು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 228 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಅಂತ ಇದೆ. ಕೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರಿಣತನಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಅವರು ಇದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳೂ ಇವೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧೀನಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಅಧೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅಧಾರಿಟೇಟೇಟ್ ಆಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏಪ್ಪು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮರೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಏಪ್ಪು ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಬಜಾಪುರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟೇ ಸಣ್ಣದು ಅಂದರೂ ಕೂಡ 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಟೆರೇನ್ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—280 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. 398 ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. 118 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೇ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಒದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಿಬರುತ್ತದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಧಾರವಾಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಕೆರೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ವಿಷಯ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ, ಇದು ಆಗದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆಯಿತು, ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮೀಕ್ಷಾರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹುಲಕೆರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಪ್ಲಾನ್ ಎನ್ನಿಮೇಲೆ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿಡ್ಡವೀರಪ್ಪ.—ಮಹಾರಾಜ ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ತುಮ್ಮಿನಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಕುಪ್ಪೇಲೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಫರ್‌ಲಿಂಗ್ ಅಪ್ರೊಡ್ ರೋಡ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಪೂರೈಸದೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವುದೇ ಅಪರೂಪ, ಅದರಮೇಲೆ ಜನ ಒಡಾಡದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಕುಪ್ಪೇಲೂರು ಸೇತುವೆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟಿವೇಷನ್ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಪೈನ್‌ಜರ್ ಬಹಳ ಕಂಬರ್‌ಸಂ ಇರುವುದರಿಂದ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯ ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನನಗಂತೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. 90 ಜನರಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ 9 ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. 9 ಜನರೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ, 9 ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾಪೂ ನೀವೂ ಕರೆತು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ತಮಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ಅಲಮಟ್ಟಿ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ, ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ; ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ? 10 ಅಡಿ ಡ್ಯಾಂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಾ? ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಲಮಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಎವರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ, ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಮಾಚಾರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕರೂರು ಹೋಬಳಿ ಒಂದು ದ್ವೀಪವಾಗಿದ್ದು ಹೊರದ ಸಾರಿ ಒಂದು ಮೋಟಾರ್‌ರಾಂಚ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮೋಟಾರ್‌ ರಾಂಚ್ ಎರಡು ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಬಂದು ಅಲ್ಲ ಅಸೆಂಬಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮಳೆಗಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ರಾಪು ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ; ಇದನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತುಮಕೂರು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ 1924ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನತ್ತೋ ಅದೇ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇದೆ. ಆಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 18 ಸಾವಿರ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅನ್ನುವಂತಹದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 32 ರಿಂದ 52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಹೊಸ ಕಾಂಗ್ರೆರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಹೊಸ ಕಾಂಗ್ರೆರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ದವರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಅಪ್ರೊವರ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಏ.ಡಿ.ಬಿ.ಯೋ. ಡಿ.ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—1976ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಬಿನ ದಿನವಾರ್‌ಯರ್ ಏಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುತ್ತಾಕ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ? ಪೂರ್ತಿಗಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಇತ್ತು? ಕಬಿನ ದಿನವಾರ್‌ಯರ್‌ಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಏನಾದರೂ ಇತ್ತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದವು ಈಗ ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಬಿನ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಮಾವತಿ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಉಳಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ, ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಇಲ್ಲದಿರುವಂತೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪುರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಾಳೆಯೇ ನಾಡಿದ್ದೋ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಘಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ (ಬೆಳ್ಳೂರು).—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಕೊಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರಜನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಲೋಚನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಶಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತರುವಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ತಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅದು ಬಹಳ ನೋವಾಗಿದೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ಲಂಚ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ನೋಡಿದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ರಿರಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೂ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

Mr. CHAIRMAN (Sri S. D. Kothavale).—it does not require any further explanation. It has been sufficiently explained.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ (ಅಂಕೋಲ).—ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ತೂಟು ಮತ್ತು ಕೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೋಗಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ಒಳತೂಟು ಮತ್ತು ಒಳ ಕೋಡಿಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗಲೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 34 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 16-17 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮೇಲ್ವಿಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲಮಲ).—ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಂದ್ರಬಂಡ್ ಸರ್ಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆನಾಲ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಕೆನಾಲ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆಯವರು ಖಂಡಿತ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗವನದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೊರಬ ಸಾಗರದ ಹತ್ತಿರ ಏರುವ ದಂಡಾವತಿ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣೆ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ವೆನಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ವಿಷಯ. ಎರಡನೆಯದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಕಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ವರದಾ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಹಳ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊದಲನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬರೆದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೇಚಿಸ್ ಪೊನಿಷನ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯ. ಅದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದಾದುದರಿಂದ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದು.

Sri MANIKRAO SHAMRAO (Aurad).—Sir, May I know what are the steps he is going to take for the utilisation of water resources in the Godavari basin?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have just now said that Bidar is the only district under the Godavari basin and of all the projects the Karanja project is important one which will cost 8 to 9 crores. We are thinking of taking necessary action in the fourth five year plan. I cannot categorically give any fixed time for this.

Sri P. B. NANDIHALLI (Uchagaon).—I have given a resolution regarding taking up of some important roads and this has been brought to the kind notice of the Hon'ble Minister. The Engineers have also visited the spot and have examined the matter and it seems they have also recommended the case. In view of this, may I humbly request the Hon'ble Minister to take prompt action in the matter Sir?

Sri VEERENDRA PATIL.—The estimates in regard to taking up of these works are ready. I have called for a report and after the report is received, I will find out if there is any possibility of taking up these works, as the Hon'ble Member has suggested to me.

Sri M. RAMAPPA (Hosadurga).—Has the Government at any time considered the question of abolishing the contract system and forming a corporation for undertaking the public works? If not, what are the difficulties in the way of the Government?

Sri VEERENDRA PATIL.—There are no difficulties. I have already stated in the course of my reply that we are going to have a construction corporation. After the Bill becomes an Act, we will take necessary action.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹೊಮನಾಬಾದ್).—ಎಗಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಗಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸರ್ವೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ (ಪಾವಗಡ).—ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಾಗಿನಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯ ವೇನಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಕೆಲವು ಅಲ್ಲೆ ಮಾಡಿಯಂ ಸೈಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಅಜನಪ್ಪ.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಡಿಸಾರ್ಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಬಳ್ಯಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ಲೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿಲೇಂಜ್ ಪಾಟೀಲ್.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡ್ ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬರದೇ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ನಿಪುಂಜ್ ಇದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ರದ್ದಿಗೆ ನಾವೂ ಆಂಧ್ರದವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆಂಧ್ರದವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವೇ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಲಾರದೆ ಆ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಪಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಮಿಷನ್‌ವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—I will put the Demands to the vote of the House.

The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the Demands Nos. 6, 29, 30, 30A, 31, 32, 43, 45, 46, 47, 48 and 50 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1969.

The motion was adopted.

As ordered by the Chair the motion for demands for grants adopted by the House are reproduced below.

DEMAND No 6.—OTHER TAXES—ADMINISTRATION.

13. Other Taxes and Duties

“That a sum not exceeding Rs. 12,91,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Other Taxes and Duties’.”

DEMAND No 29.—IRRIGATION—COMMERCIAL

43. Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)

“That a sum not exceeding Rs. 8,17,49,200 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘I.N.E. and D.Works (Commercial)’.”

DEMAND NO. 30.—IRRIGATION—NON-COMMERCIAL

44. *Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Work
(Non-Commercial.)*

“That a sum not exceeding Rs. 4,21,58,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘I. N. E’ and D. Works (Non-Commercial).”

DEMAND NO. 38.—ELECTRICITY SCHEMES

45. *Electricity Schemes.*

“That a sum not exceeding Rs. 19,16,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Electricity Schemes’.”

DEMAND NO. 31—PUBLIC WORKS.

50. *Public Works.*

“That a sum not exceeding Rs. 28,46,66,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969 in respect of ‘Public Works’.”

DEMAND NO. 32—PORTS AND PILOTAGE

53. *Ports and Pilotage.*

“That a sum not exceeding Rs. 9,66,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Ports and Pilotage’.”

(MR. CHAIRMAN)

DEMAND No. 43—CAPITAL OUTLAY ON IMPROVEMENT OF
PUBLIC HEALTH.

94. *Capital Outlay on Improvement of Public Health.*

“That a sum not exceeding Rs. 1,12,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Capital Outlay on Improvement of Public Health’.”

DEMAND No. 45—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION.

99. *Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial).*

“That a sum not exceeding Rs. 13,81,64,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)’.”

DEMAND No. 46.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (NON-COMMERCIAL).

100. *Capital Outlay on I. N. E. and D. Works (Non-Commercial).*

“That a sum not exceeding Rs. 2,97,50,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Capital outlay on I. N. E. and D. Works (Non-Commercial)’.”

DEMAND No. 47.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES
OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

101. *Capital Outlay on Electricity Schemes.*

“That a sum not exceeding Rs. 22,91,84,300 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of Capital Outlay on “Electricity Schemes”.”

DEMAND NO. 48.—CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS.

103. *Capital Outlay on Public Works.*

“That a sum not exceeding Rs. 8,89,96,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Capital Outlay on Public Works’.”

DEMAND NO. 50.—DEVELOPMENT OF MINOR PORTS.

110. *Capital Outlay on Ports.*

“That a sum not exceeding Rs. 25,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Capital Outlay on Ports’.”

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise for half-an-hour and will meet at 4 P.M.

The House rose at Thirty Minutes past Three of the Clock to re-assemble at Four of the Clock.

The House re-assembled at Four of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Demand Nos. 1, 3, 5, 14, 16, 24, 34, 35, 36, 40, 41, 44, 52 and 54.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Industries).—On the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 7,44,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending, 31st day of March 1969, in respect of ‘Taxes on Income other than Corporation Tax’.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 7,44,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Taxes on Income other than Corporation Tax’.”

The other Demands Nos. 3, 5, 14, 16, 24, 34, 35, 36, 40, 41, 44, 52 and 54 are also before the House and they are deemed to have been moved.

Sri S. BANGARAPPA.—With regard to Demand No. 14—Supplies and Disposals, I rise to a point of order. Rule 128 says :

“Any member desiring to move a motion to reduce any demand shall give notice at least four clear days before the day on which the demand is under consideration.”

ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಚ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಈ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಸುತೋಲೆ 73 ತಾರೀಖು 12-3-1968 ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋರ್ಟ್‌ಪೋಲಿಯೋಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. 14 ರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ 4 ಕ್ಲಿಯರ್ ಡೇಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 21-3-1968 ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಕೂಡ ಕನ್ನಡರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. 4 ದಿವಸ ಕ್ಲಿಯರ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕಚ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೂಲ್ 168 ರ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. 14 ನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಅಡ್ಡ ಇದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Sri M. NAGAPPA.—The programme has been revised under circular No. 73. Under that, it has not been included.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ. —ಸಪ್ಲೈಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲವೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All the demands are in respect of the Finance Minister.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ). —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 24 ರಲ್ಲಿ 12 ಕೋಟಿ 57 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ಆಗಲಿ, ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿ ಅವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಅರ್ಟಿಕಲ್ 293 (1) ರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 293 (1) ಹೀಗಿದೆ.

“Subject to the provisions of this article, the executive power of a State extends to borrowing, within the territory of India upon the security of the Consolidated Fund of the State within such limits, if any, as may from time to time be fixed by the Legislature of such State by Law and to the giving of guarantees within such limits, if any, as may be so fixed.”

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಪೀಸ್‌ಮೀರ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟು, ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಜನತೆಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ

ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೆಮೋರಾಂಡಂನ ಪುಟ 280 ರಲ್ಲಿ 2ನೇ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 22,74,73,924 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

- (1) ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್,
- (2) ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್,
- (3) ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್.

ಈ 3 ಸ್ಟ್ಯಾಟೂಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ 10,41,45,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ 10,57,39,464 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು 71 ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ 1,75,88,960 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 31-3-1967ಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ನಳೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಸ್ಟೇಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಳೆ 1,61,860 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಕೇವಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು 10,39,204 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು 5,84,129 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಎಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಳೆ ಎಂದಾಗಲಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಟೂಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದೆ. ಈ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಅಥವಾ ನಳೆ ಸುಮಾರು 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಶೇಕಡ ೨.೫, ಎಂದರೆ 57 ಪೈಸೇ. ಈ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಟೂಟರಿ ಮತ್ತು ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ನಾವು ರಾಧ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ 1,75,88,960 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ನಳೆ 10,39,204 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 3½ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆದಾಯ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಂಪನಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಜನತೆಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಣಬಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನತೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ನೋಡುಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ರಾಧದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪಡೆದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಷ್ಟ ಬರುವಂಥಾ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೂಡದೆ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1956 ರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಪ್ಸ್ 68.6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, 1967 ರಲ್ಲಿ 138 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸುಸ್ಥಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದು ಬೇಕು, ಯಾವುದು ಬೇಡಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭರವಸೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳ ಇರುವ 9 ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 25,900 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೇವಲ 20-25 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ)

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯವರು 75 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 35 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ 40 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಮತ್ತು ಕೇಸಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 100 ಲೀಟರ್‌ಗೆ 62 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ 100 ಲೀಟರ್‌ಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಅಲ್ಲಿ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕೇಸಿನ್ ಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಬೆಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕೇಸಿನ್‌ಗಳು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಮಾನೂ ಕೊಳೆತುಹೋಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಫಾರಂನಲ್ಲಿ 80 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಬೆಣ್ಣೆ, 52 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು 38 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಕೇಸಿನ್ ಸ್ವಾಕೆದ್ದು—ಅಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕೆ.ಜಿ. ಬೆಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ 50 ಕೆ.ಜಿ. ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊಳೆತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದೇನೇನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆ ಆರ್ಥಿಕನೀತಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ! ಅಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬೇರೆ ಈ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು 52 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮಿಲ್ಕಿನ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಿಗೆ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಫ್ಯೂಲ್ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅನಷ್ಟನಲ್ಲ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೊದಲನೆ ಕರ್ತವ್ಯ.

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—It is better such matters may be brought when the appropriate demand comes. It is not included in the Industry. The purpose will be served if it is brought when the demand is brought.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ನಾನಿನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಆ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ ಮಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೇರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ 36.29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ 112 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ 1965 ರಲ್ಲೇ ಇದು 109.25 ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊಟಿ 95 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರೇ ಯೋಚಿಸಲಿ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ: ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇದರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ರೆಕ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ನಮ್ಮ ಸ್ಟಾರ್‌ಸ್ಟೇರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕೋನ್ನತಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಏನು ಎಂದರೆ, ಅದು ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೆರವುಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇಕೋ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳೆದ ಬಡ್ಡೀ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಇದಕ್ಕೆ ನುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 58 ಲಕ್ಷ 87 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಫುಂಡ್‌ಟು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕಳೆದರೆ, ಇನ್ನುಳಿಯುವುದು ಕೇವಲ 6—7 ಲಕ್ಷ ವಾಗಬಹುದು.

ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಏಯ್ಸ್ to ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಕಾಮನ್ ಫೆಸಿಲಿಟೇಷನ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವ ಹಣ ಸಾಲಬುದು. ಕೇವಲ ಕಣ್ಣು ಬರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಹಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 40—50 ಸಾವಿರ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ನಡೆಸುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪೋತ್ತಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 11½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು 7—8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ವತ್ತು ಹಿಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಘನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಯಾವುದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವು ಇವೊತ್ತು ಮುಟ್ಟಿಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಹು ವಿಸ್ಮಯಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಣಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಅವುಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಾಟರಾವ್ ಅವರು ಆತ್ಮತೃಪ್ತವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಂಗ್‌ಟರ್ಮ್, ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ರೋಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ 11 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ short term loan 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಂಗ್‌ಟರ್ಮ ರೋಲನ್ನು 7 ವರ್ಷದಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುತ್ತಾ ಬರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಅವು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 15.22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರಲಾರದು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾನ್ ಪವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಳಸಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಪಾಲ್ವನಯ್ಯ)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಸನ, ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಡೆಗೂ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನೂಟಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಣಿಪಾಲ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಖಾಸಗೀಯವರೂ ಸ್ಟೋರುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಥೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಷನ್ ಇಬ್ಬುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಕಾರ್ಪ್‌ಸ್ಟೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಖಾಸಗೀ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಾಂಶುಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ M. S. I. C. ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ Financial ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖಾಸಗೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ, 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೈಡ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ನಣ್ಣ ಮತ್ತು ಬಿಡಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಬಟ್ಟೆಯ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಟಾರ್‌ಜೆಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜನರಾಿ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಕ್ಸೆಕ್ಯುಟಿವ್‌ರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು Maid ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರನ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಭದ್ರಾವತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಾಿ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ವ್ಯಾನ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಹುದ್ದೆ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಜನರಾಿ ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನು

ವೈಸ್-ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಇವೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶರ್ಮಾ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಳೆದ 8 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾಸತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ದಿವಂಗತ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಏನು ಒಂದು ಕನಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೋ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯದೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಯಾರ ಒಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ, ಹಂಗಿಗೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮೊರವೆಯು ಹಂತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆಯ ಹಂತದವರೆಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿರುವ ಕಡೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಂಡ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಯಾರಾಗುವಾಗ ಒಪರೇಷನಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಹ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಇನ್ನು ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಯ ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರ್ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಯದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಿರ್ ನೊಡನೆ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಿರ್‌ನವರು ಆ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಒಂದು ಫೀಲ್ಡ್ ಕಾರನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಜೀವನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೊನೆಯುಪಕ್ತ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫೆಡರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಆಮೂಲಕವಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಓಡಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಾತಾವರಣ, ವಿಮೆಡ್ವೆಕ್ಟ, ಜಲಶಕ್ತಿ, ಜನಶಕ್ತಿ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಜಪಾನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಮತೆ ಇರಲಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸರಿಯು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ನನ್ಯಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಆ ಹಣದಿಂದ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮರು ಮತ್ತು ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇರಾಖೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಿಂದ ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಒಂದು. ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಯಾರು ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಟಗಳನ್ನು ಅಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಗಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಸವಲತ್ತೂ ಸಿಗಬೇಕು. ಇಂತಹವರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶೇರ್ಸ್, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಕಪೆ ಬಹಳ ಮೋಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಾ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

[Mr. CHAIRMAN (Smt. NAGARATHNAMMA HIREMATH) in the Chair]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಅವು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲ, ಮಾಮೂಲು ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಚೆಕ್‌ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೋಸ ಮತ್ತು ವಂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಚೆಕ್‌ ಪೋಸ್ಟ್‌ ಮೂಲಕ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಇವರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಮನಲೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ರೆಕ್ಕೆ ಎಂದು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ.—ಹೋದ ಸರ್ವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಮ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಈಗ ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಎಂದು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಾನಿನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವಾದ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತತ್ಪದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪುಣ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾನಿನಿರೋಧವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದು ಈಗ ಮತ್ತೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿದ್ದುದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೇತಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ, ಹೆಂಡ, ಶರಾಬು ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಶರಾಬು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ,

ಅಂತಹವರು ಡೆರ್ಬಿ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕೋರ್ಟ್, ಮುಸೀದಿ ಮುಂತಾದೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೆ ಊರ ಹೊರಗಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ 18 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ 4 ರಷ್ಟು ಆರರಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಜನರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪಡೆದಿರುವವರು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ 200—300 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ರಾಧ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಕುಡಿಯಲಿ. ಯಾರು ಕುಡಿಯ ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಚೈತನ್ಯ, ಉಳ್ಳವರು ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಹಾಕಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಭಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಉಂಟು, ಉದ್ಯೋಗ ನಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಜನರನ್ನೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದರೆ, ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಕೃತಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಸ್ಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಾಗಲಿ, ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೂ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಳು ಸಿಗದೆ, ಕೃಷಿಗಾರರು ತುಂಬಾ ಒದ್ದಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಡಿಪು, ದೇರ್ಲಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾದಂತಹ ಜಾಗಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಿಂಗಾಣಿ ಅಥವಾ ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದ ಪುರ್ವಾಳದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿಣದ ಆದುರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ,

ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು ಅದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದರ ಫೈನಲ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನನ ಅವರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಭಡ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನು ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನದು ಎಲ್ಲಾ ನಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 22 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿಜಾಂಶ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನ್ಯೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ತಯಾರಾಡುವುದು ಹಳೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಡುವೆ ಪ್ರೈವೇಟಿಟಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಡಳಿತ ಹೊಲಸು ಆಗಿದೆ. ಜಿ.ಕೆ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಅಡಳಿತದ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನು ರೋಪಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪಕ್ಷ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಗವರ್ನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವುದರ ಬದಲು ಇಂದು ನಾವು ಆದಾಯ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇಷ್ಟೇ ಅವರ ಕೆಲಸ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪ ಇದೆ, ಮೆಷಿನರಿ ಏನಾದರೂ ಬ್ರೇಕ್‌ಡೌನ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡುವ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದರ ಬದಲು ಇಂದು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳು ಕಾರಣ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಮೋಗರ್ ಎಂಪರ್ ಹಾಗೆ ಅಡಳಿತ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗುಂಬಗರದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಚೆಕ್ಸ್‌ಚೈನ್ ಮಿರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮೊಂಡತನದಿಂದ ಅಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಚೆಕ್ಸ್‌ಚೈನ್ ಮಿರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಹಳೇ ಮೆಷಿನರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಿರ್ಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿದರೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕುವುದು ಆತ್ಮಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಷ್ಟೊಂದು ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಜೀವ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ ಸ್ಪನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹರಿರಾಲ ಭುರಾ ಭಾಯಿ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ವಂಶಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಈ ಹುದ್ದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿರಬಹುದು. ಈ ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾನು ಆದಾಯ ದುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಲ್ಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಟು ಎರುಪೇರು ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದ ರೇಟು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಹಳೇ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ರಾಧ ಬರುವಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತರಹದ ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆದಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ)

ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಚಿಕ್ಕೆಟ್ಟಿರಸ್ ಮಿರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟಿ. ಕೆ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರವರಿಗೆ ಏನೋ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯಂತೆ, ಅದು ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾವ ಅಳಿಯ ಇದ್ದವರನ್ನು ತಂದುಹಾಕಿದರು. ಈ ಮಿರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಫೆ ಬಾರದೆ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ವಾನು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುರಿಯಿತು. ಆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂದರೆ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸೆಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಬಂದಾಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಮುಳ್ಳುತಂತಿ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ; ಅದ್ದರಿಂದ ಮುಳ್ಳುತಂತಿ ಬರುವ ವರೆಗೂ ಅವಧಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳುತಂತಿ ತಯಾರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೆ.ಸಿ.ಸಿ. ಮಿರ್ಸ್‌ಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

5-00 P.M.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್ ಕಟ್ಟಲು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಾಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಒಳಗುಟ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಬ್ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು, ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ತರಹ ದುರಾಡಳಿತ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೆಯೂ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ರೋಪವಿರುತ್ತದೆ, ದುರಾಡಳಿತವಿರುತ್ತದೆ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಪಾಡುವಿರುತ್ತದೆ.

ಎಂ.ಡಿ.ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ವಾನಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಡೈರಿ ಫಾರಂ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದು ಕಡೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ವಾನು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಜಮಾನನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಕೆಲವು ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳಕೊಕ್ಕು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರೋಪದೋಷಗಳು ತುಂಬಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬುದ್ಧಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜೀವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಈಗಿನ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ಸ್ ಆರ್‌ಪೆರಿಷ್ ಎನ್ನುವ ಬದಲು ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪೆರಿಷ್ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಮಾಚಾರ.

ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿ.ಎಂ.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪಾಸಾಯಿತು, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ದರ್ಜೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹರು. ಯಾವ ತ್ವಾದರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾರಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರದಾರರಾಗಲೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯರಾಗಲೇ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲ 3 ರಿಂದ 4 ಗಂಟೆ ಯವರೆಗೆ ಎಂದು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದೇನಾದರೂ ಪ್ರಗತಿ

ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಲಕ್ಕಾನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಆದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಆಳ ಅಲ್ಲರವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಗತಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

Silk Factory. It has become an eternal woe. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವವರೆಗೂ ಇದರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮೂರು ಪಂಗಡವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಪರ್ಜೇಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರು ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಕೂನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ಬೆರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬೆರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಕೂನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಪಕ್ಷ ಬಂದು ಪೌಂಡಿಗೆ ಮಾರ್ಚನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಶನ್ ಅಂಡ್ ರೇರಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಲಂಬೋ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆತ ಕೊನೇಪಕ್ಷ 16 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ರ್ಯಾಬೋ ರೇಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರೇಯಿಂಗ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಖ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ತರಹ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಆತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸೇಕಡ 25 'ಡಿಸೀಸ್ ಫ್ರೀ ರೇಯಿಂಗ್ಸ್' ಬಂತು. ನಮ್ಮವರು 5 ಅಥವಾ 6 ಗಂಟೆ ಆದ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ನೋಡಿಕೋ, ರಂಗ ನೋಡಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಿರ್ಕ್ಯಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಿಯೋಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಕಾನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹಾಕಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಇದ್ದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಿಮೆಂಟ್ಸ್—ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರು ಮೊದಲು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಸ್ಕಾಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮೈಸೂರಿನವರು ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತ ವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನವರ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಷೇರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಕಳ್ಳ ರಸೀತಿ, ಸುಳ್ಳು ರಸೀತಿಗಳು ಉದ್ಭವವಾದುವು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಷೇರು 12 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ, ಫ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಸಂತೋಷ, ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಆಡಳಿತ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅಪಾಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದರೆ, ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೇಪರ್ ಮಿರ್ಸ್‌ಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿರ್ಸ್‌ಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಅಪಾಯಕರ. ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ 426 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ 356 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಯಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮೈಸನ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿವೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ)

ಅಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರಿದರೂ ಕೂಡ ನಾರಾಯಣ್ ಪ್ರಕಾರ, ಅರಾಣ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ಸಾಲವೆನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಈ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿರ್ಸಾ ಪುನಃದ್ವಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೃಷೋಡಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಡಿ; ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. 1800 ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸಂಸಾರದ ಗತಿ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಬೀದಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಬತ್ತಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ 400-500 ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನೆಪ ಹೊದಿ ಯಾರಮೋ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪುನಃದ್ವಾರ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲ ಅದನಂತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳು, ರಾಧನಷ್ಟ ಇವನ್ನು ಎಮರ್ಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಅಂಥವರು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಅಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇಸಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಆಗ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಹಿಂದೆ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಟಿ. ಮುರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಬೇಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ದುರಾಡಳಿತದಿಂದ ಲುಕ್ಮಾನಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನೋ ರೋಪವಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉದ್ವಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಕೆಸ್ಕೋ ಕೆಮಿಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಮೆಟಲರ್ಜಿಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರನ್ನು ಪರಿಣತರನ್ನು ಹಾಕಿ. ಕೆಲವರು ಆಫೀಸರುಗಳು ನಾರಾಯಣ್‌ಗಿದ್ದಾರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳಲ್ಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಮೆಥಾವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುನರಾರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿ ಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವ ಕಡೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವ ಕಡೆ, ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿ ಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಸ್ಸಲು ಅದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲ ಟೆಂಟ್ ಕೋಟರ್, ಕ್ಲಬ್ಬಿ, ಎಂಟರ್‌ಟೈನಿಂಗ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಉತ್ತಮವೆಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವೆಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸು ನೂಕುತ್ತ ಮೆ ಕೈಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದೊರೆಯುವ ಕಡೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಅವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಬಂದಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಾರದು. ಪ್ಲಾನ್ ಹಣ ಖರ್ಚು

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಮನ್ನೆ ಬರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಗೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ಪ್ಲಾನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ರಾಭವೆಷ್ಟು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಯಿಂದ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದರೂ ಬರಬೇಕು. ತೆರಿಗೆಯವರು ಸಂತೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮೂಟೆ ಬೆಲ್ಲ ಬರುವುದು, ಅದರ ಸಮಿಗೆ 80 ಮೂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದುರ್ವರ್ತನೆಯೇ ಕಾರಣ. ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ 230 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿದೆ, ಆತ ದಿನಕ್ಕೆ 5 ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಗೋಲ್ಡ್‌ಫ್ಲೇಕ್ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಪರ್ಸನಲ್ ಬರ್ಚ್ 500 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಅದಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಬಾಬಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ನಡೆಸಲಾಗುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೊದಲು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು, ಅಂತರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿತು, ಈಗ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಇಂದು ಅಲ್ಟಿಮೈನಿಂಗ್ ವಿರಿಯಾ ಇದೆ, ರೇಬರರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಇದು ಸೇರಿತುಮೇಲೆ 1600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅಂಕಿಅಂಶವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಿಪಟೂರಿನ ವಿಚಾರ ನೋಡಿ, 3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಅದಾಯವಿತ್ತು, ಈಗಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವ ಕಡೆ 1,600 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೆ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೋಸಮೋಷನ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರ. ಇಂದು ಪೋರ್ಟ್‌ಲೆನ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಸರೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ ಅದಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಪೀಟನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅಪರಾಧ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಬಂದ ನಿರ್ಣಯ ನೋಡಿ ಪ್ರಪೋಸರ್ ನೋಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅವರು ಪ್ರಾಪಾಣಿಕರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳಿಸುವ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಅಪಾಯವಿದೆ. ನಾನ್-ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಿಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೋಸಮೋಷನ್‌ಗಳು ಹೇಗೆ ಬರುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಫೆಷಿಯಲ್ಸ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದುವ ರಿಂದ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾನ್-ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದರೂ, ನೇರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಬಂಡವಾಳ ಬರಿದಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಇಂದು ರೋಗ ಪ್ರೀಡಿತವಾಗಿದೆ. ದುರಾದಳಿತವಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಮನ ಬಂದಂತೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ (ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮುಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಪುದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ಜನರು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯದವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ)

ಕಾರಣರಾದೆವು. ಆದರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಿದಮೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನು ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಾನೂನು ಸಡಿಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಮಹಾ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 4-5 ತಿಂಗಳಿಂದ ಕುಡಿತದ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ರೂಢಿಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 19 ಕೊಠೆಯಾಗಿರುವುದು. ಆ ದೃಶ್ಯ ಮಾನವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕುಡಿತವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನ್ನವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 4-5 ಕೊಠಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಕುಡಿತವೇ ಕಾರಣ. ಮೊನ್ನೆ ಯಲವಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ರೈಲು ಬೆ ದುರಂತಕ್ಕೂ ಕುಡಿತವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದಮೇರೆ ಸಮಾಜದಮೇರೆ ಕುಡಿತದ ಪರಿಣಾಮ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿ ದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನೀವುಗಳು ಏನು ಮಾಡುವುದೂ ಬೇಡ ಈ ಸಮಾಜ ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಕಾಲ ಬರುವವರೆಗಾದರೂ ಈ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಲೇಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ವೃಥಾ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ನೂತನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತೀರ ಕಾಲ ಮುಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸುರಕ್ಷತೆ ಅನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಕೇವಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲೇಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಿಗೆ ತಾವು ಅದ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಲಿನ ಸಂಭಂದದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಿಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವುದು ಒಳಿತು ಅಂತ ನಾನು ಆ ಪ್ರತಿ ಅಲ್ಲ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಬೆಳೆಯಲೇಬೇಕು. ಅದು ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀನೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವಂತಹ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅಲ್ಲವು ಜನತೆ ಆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಯಾವುದಾದರೂ ನೂನತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಮಿಲ್ಲಿನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿವೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಡಾಯಿಸಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೆಳೆಯದೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಪವರ್ ಒಂದು ಇತ್ತು, ಅದು ಈಗ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದಮೇರೆ ಮೈಸೂರು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭದ್ರಾ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಾಗಲಿ, ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂತಹ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೆಲವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೆ

ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ತೋರದಿದ್ದರೂ ಅವು ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಂದ ರಿಟರ್ನ್ ಬರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಎಂದಮೇರೆ ಯಾವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ—ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ಟಬಲ್‌ಲಿಟಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ನಡೆಸುವಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗ ಆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಬಂದುಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 25-30 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗರೇಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ನನ್ನದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವು ಹೇಗೆ ಇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವು ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಕೂನ್‌ದಲ್ಲಿ ತಳಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ ಅವಶ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿ. ಇವತ್ತು ಜಪಾನ್ ಆಗಲಿ, ಚೈನಾ ಆಗಲಿ ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿ ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಜ್ಞರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೂಕಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಬಡಜನ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾ ಫಿಸಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟು, ತಾವು ಹೇಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ಲಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಉದ್ಯಮಿವಾರರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾಪಾಲು ಇದೆ, ಇವತ್ತು ನಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಗಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಇನ್ನೂ 2-3 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಆಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಆದಕಾರಣ ಆ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಈಗ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ನಿಮೆಂಟ್ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನೂ 3-4 ನಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಸನ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಫೀಸರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೇಜರ್‌ಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕಿರುಕುಳದ ಒಂದು ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಔರಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಆಫೀಸರರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದೇ ಅದರ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 40-45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಅದಾಯ ಬರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಅಂತಹ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ರಾಧ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ಒಂದು ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ 60-70 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಒಟರ್‌ಲಸ್ಟ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಪಂಚರ ಸಮಕ್ರಮ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ ಕೊಡುವುದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರದ್ಡಿ)

ಉಚಿತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮುದುಕರು ಮುದುಕಿಯರು ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕ ಈ ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉದ್ಯಮ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಸರ್ ವಿಜಯರಾವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ರದ್ದಾಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಒಂದೇ ಸಾಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅದು ರದ್ದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಈಗ ಉಳಿದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಜಿಯಾಲಜಿ ಮತ್ತು ಮೈನಿಂಗ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಒಂದು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಯಾರು ಚೇರ್ಮನ್‌ರು, ಡೈರೆಕ್ಟರು ಆಗಿದ್ದರೋ ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಗಾ ನೀತಿಗೆ ನಿದರ್ಶನ ಈ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡು ಒಂದೇ ಸಾಕು.

5-30 P.M.

ಇಂಥಾದ್ದು ನೂರಾರು ಇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಆಯಿರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಕ್ರಿಡ್ ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಆಯಿರ್ ಮೈಸೂರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಗಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಐರನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೀಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಡೂರು, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅದುರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ತಿಮೇಟೆಡ್ ಐರನ್ ಒರ್ಸ್ 5 ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬಿಣ ಅದುರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ. ಇನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇವರು. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಹೊಸಪೇಟೆ ಸ್ಪೀರ್ ಪ್ರಾಂಟನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರ ಆಡಳಿತದ ನೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಇರುವುದರಿಂದ ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವೇ ಹಣ ಹಾಕಿ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬಂತು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅದುರುಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಐರನ್ ಒರ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕ್ಯಾಲಿಬ್ರಿಯದ್ದು. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಇದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾಲಿಬ್ರಿ ಎಂದು ಭಾರತ ದೇಶವೆ ತಜ್ಞರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇದು ಮೂಲಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈಗಲೂಕೂಡ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ನುಮಾರು 47 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರದವರು ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ 1.97 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 2ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 145.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ 10.39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 253.18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ 13.55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನು 4ನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ working group in the Planning Commission 27.15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಲೈಮ್ಸ್ ಇರುವುದು 65.38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, 65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, 27 ಕೋಟಿ ಬಿಲ್ಲರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಯಿತು. ಇನ್ನು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಘಾತಕರಗಳು ಅನೇಕ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೈ ಎತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಲೈಮ್ಸ್ ಜನಿಫೈ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೊಲಸಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸದ್ವಿನ್ಯೋಗ ವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಫಿಪೋನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ಸೌಲಭ್ಯ ವಿಶೇಷ ಇದೆ. ಮಂಗಳೂರು, ಮಲ್ಟಿ ಈ ಬಂದರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂದರುಗಳು ಇವೆ. ಫಿಪೋನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಏಕಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ವೃಥಾ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೇರಳದವರು ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಂದಷ್ಟೇ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ರಾಭ ಬರಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಗ್ನಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರುಜು ಹಾಕಿದರು. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬರ್ಬಡ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಹೊರಗೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಜಾರಿ ಕಮೀಷನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಹಜಾರಿ ಕಮೀಷನ್ ರಿಫೋರ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ದಿವಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಫೋರ್ಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾದ್ಧಾಂತವೇ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗುರಡ್ಡಿ ಯವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ರೈಲ್ವೆ ದುರಂತಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗಿವೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲ್ಲ. ಅವನು ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಬಲ ಬಿದ್ದಿದ್ದನೆಂದೂ ಯಿಲವಿಗೆ ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೇ ಕಾರಣವೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳು ಅನೇಕ. ಕುಡಿತದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನುಭವದ ಮಾತು. ನಾನು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಇರಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಳು. ನಮಗೆ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಈಗ ತೂಗುವ ಉಯ್ಯಾರ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನೇ ಜನ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವನೇ ಕುಡಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕುಡಿದು ಹೋಗಿ ಜನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದೆಂದರೇನು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕುಡಿದು, ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕುಡಿದು ತಂತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವವರು ಕುಡಿಯುವುದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವನನ್ನು ಡಿಸಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೇ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆದಳಿತ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಆನೇಕಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ವಿವರ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ 1968-69ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಆ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆ, ರೇಷ್ಮೆ, ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿದ್ದು ರೇಷ್ಮೆ ಹುರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು

ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅರ್ಚ್ ಸಿರ್ಸ್ ಬಿಂದುವಂತರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹುಳುವಿನ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ನೇಯ್ಗೆ ಉದ್ಯೋಗವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ, ಜನಗಳು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪಾಠಶಾಲೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಿದೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಪಾಠಶಾಲೆ. 7ನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿತಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಕಲಿಯತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಪಾಠಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆನೆಕರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಿವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಿಷಿನ್‌ನಿಂದ ಹಗ್ಗ ಮಾಡಿ ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನಲ್ಲೆಯೇ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪುನಃಪುನಃ ಆನೆಕರ್ ಟೌನ್ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವರ್ಕ್‌ಫೋರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮ ಯಾರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೇ, ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೇ, ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಸಾರವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡದಿರತಕ್ಕ ಪಾಠ ಕ್ರಮ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೇ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳರಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ಯವರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು—ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಆನೆಕರ್ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಜಾಪುರ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲೇ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ, ಮೈಸೂರು ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪಿಂಗಾಣಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಅದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಖಾಸಗಿಯವರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಗಲವಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ 300 ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ—ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುವುಗಳಾಗಿವೆ. ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ—ಅದು ಮಧ್ಯಪಾನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಪಾನನಿರೋಧವಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಕುಡಿದು ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಗಿಯಾಗಿದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕುಡಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕೆಡು ಕೆನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟ ಪರಣಾಮಗಳೇನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಮತ್ತೆ ಪಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸ. ಈಗರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಜನರಿಗೆ ಮಧ್ಯಪಾನದಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಕಟ್ಟ ಪರಣಾಮಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರಚಾರಕರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಕಾಲಕಪೇಣ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪಾನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಹರಿಜನರು ಮಾತ್ರವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಲ್ಲ. ನೂರು ಜನ ಕುಡಿತಮಾಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತಿಯಾದಷ್ಟೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ಯಾರೂ ತರೆ ಎತ್ತಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಟ್ಟ ಪರಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಇದರಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಕಟ್ಟ ಪರಣಾಮಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸಿನೊವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲ ಆ ಮನೆಗಳ ಆಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಜನರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬೊಬ್ಬರಿಗೂ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಹಣದಲ್ಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಾನದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಂತ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಜಾರಿಗೂ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷೇರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಅಲೂಮಿನಂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೇ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ತಜ್ಞರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದರಾದರೂ ಕರೆಸಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಾದ ದೈವವತ್ಸವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಧಗಳನ್ನು ಪುಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್—ತಾಮ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪ ಬೆರೆಗೆ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೋಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಂದಾಗತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ರಾಧ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮ್ಯೂಜಿಯಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು.—ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ 50-60 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟಡವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹಳೇಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯಿತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಾರವು. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಮುಂದಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನಿತ್ತ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಸರ್. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಆಯ್ಕರ್ ಅವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ :

After so many years of Independence, India has not progressed either politically, economically or socially. It has progressed only in one thing, and that is, in mass production of legislation.

ಅವರು ಆ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಬ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಕ್ಷರ ಶಹ: ನಮ್ಮ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಕ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬ ರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲ, ಏನಿದು ?.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Order, order. Three Deputy Ministers are there. The concerned Deputy Minister is taking down. Order, order of the member makes any further remarks it need not be taken down. * * * *

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೂ ಸಹಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದು. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು :—ಈಗ ತಾವೇನು ಇಲ್ಲಿ ರಾಯರಾಗಿ ಆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್.—ಹೌದು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಇರಾಖೆಯವರು ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಕ್ಟ್‌ನ್ನು 1957 ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದರಲ್ಲಾ ಎರಡರಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲೇಗಲ್ ಇರಾಖೆಯವರು ಬರೀದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಮೇಲೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದರು, ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಾದ ಮೇಲೂ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 1962 ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪರ್ಸೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತ ವಾಗಿ ಆತ ಇರಾಖೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ—ಇತ್ತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ತಾವೇ ಸರ್ವಜ್ಞರು—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರವೇನಿವೆ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹಾಗಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ನ್ಯಾಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿದ್ದರೆ—ಅದರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಂಥ ಆ ಡೀಲರುಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರು ? 1952 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಮತ್ತೆ 1957 ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ 1962 ರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದರು. 1965 ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಆಯಿತು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ 1968 ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬರವಣಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕಡಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

6-00 P.M.

ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕ ಇಡಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇದಿನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ರಾಮನ ಲೆಕ್ಕ ಲಕ್ಷಣನ ಲೆಕ್ಕ ಎಂದು ಇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಲಕ್ಷಣನ ಲೆಕ್ಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಲಕ್ಷಣ ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯ ಮೂರ್ತಿ. ಅವನು ಯಾರಂತೆಗಿಗೂ ಹೋದಂತಹವನಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣನ ಹೆಸರು ತರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ರಾಮರಾವನ ಲೆಕ್ಕ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕಾರಣ ಅದನ್ನೂ ರಾಮ ರಾವನ ಲೆಕ್ಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ತಮಗೆ ಪೋಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲ ಪೋಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ದವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ವಸೂಲಿ, ಪರಿಹಾರ ನಿೀಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ವಿಜಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಕ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರಿಯಾಯಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಅದೇ ರೀತಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಗುಂಪುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಅಲ್ಲಿ ಪೋಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತೆ ಹಾಗೇನೇ ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಹರಿಹರ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿವ್ವಣಿಯ ಮೇಲೆ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ರಾಘದಾಯಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು

ಮಂಗಳೂರಿನವರು ಕಳ್ಳರೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ದಿಸ್‌ಕ್ರೀಮಿನೇಷನ್. ನೀವು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಬಹುಮತ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ (ಪುತ್ತೂರು).—ಏನು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರ್ ಆಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಂ. ಎ. ಆಗಿಯೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1-10-1957ರಿಂದ 1962ರ ವರೆಗೆ ಖರೀದಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ಡಿವಿಜನ್, ಧಾರವಾಡ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ರಿಫಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 1962ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1968ರ ವರೆಗೆ ಹಲವು ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ವರ್ತಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿಯವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ವರ್ತಕರು ಮತ್ತು ನಾವೂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ರಿಲೀಫ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್‌ನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದಾಗ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ವೇಲೆಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗಾ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ನಾಯಕ್ ಅವರು ಇಬ್ಬರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡದೇ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ವಿಗ್ರಹ ಅರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಇದಿನಬ್ಬ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜಂಟಿ ಫಾರ್ಮ್ಯೂಲಾ ಕಾನೂನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವರ್ತಕರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 300-400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು 21ನೇ ತಾರೀಖು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆ ದಿವಸ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ 22ನೇ ತಾರೀಖು ಯಾವ ನೋಟೀಸನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇರುವಾಗ ಯಾವ ಕಾನೂನುನಾರಾಧರೂ ನೋಟೀಸು ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಯನ್ನು ಅಕ್ಟಾಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ 13ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. 100-200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಒಂದು ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಕೊಡದೇ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್)

ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಣದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ 10 ದಿವಸ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಕೇಳಿಕೊಂಡೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮಿಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್‌ಕ್ಯೂಟ್ ಹೌಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೂರನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಲು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ನೀವು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮನೆಗೆ 2-3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದವೆ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ನಾನು 1964ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು, ನೀವು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಸಹ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾರು ಎಂದು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೆದರುವವನಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹಂಗೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ನೌಕರರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಆದರೆ ಇದರ ಮೇಲೂ ಸಹ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವಾದರೆ 4 ರೂಪಾಯಿ ರಾಧಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಗೆಡಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಯಿಡ್ಲಿಕ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಖರ್ಚು ಕಳೆದು ಅವನಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇಂತಹವನ ಮೇಲೂ ಸಹ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಒಬ್ಬ ರೇಬರರ್‌ಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಯಾದರೂ ಸಹ ಅವನು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯಲು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 450 ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೊನೆಯಷ್ಟಕ್ಕೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಾದರೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಯಾಡ್ ಲಿಮಿಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು 15 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಯಾರು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರ್ಪಾಡಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 30 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “because the rate of tax is one per cent per month and 2½ per cent per month for a period exceeding three months. That means 30 per cent. ಅಂದರೆ 30 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು 12 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ “They say it is unconscionable rate of interest and it must be struck down. 30 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ ? ತೆರಿಗೆಯನ್ನು

ವನೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಕೆಂದರೆ: so that a dealer may comply with the provisions of the Act; if he does not comply with the provisions of the statute, then a deterrent punishment is imposed. ಅದರ ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಫೈನರ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರೊವಿಜನರ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡ ಬೇಕೇ ಹೊರತು, ನಣ್ಣು ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹತ್ತಿರವೆಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ನಣ್ಣು ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸಿ ನವರು ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಇವರು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾಮೂಲು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ಟರ್ನಾಫವರ್ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಟರ್ನಾಫವರ್ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಇದರಿಂದ: 'the purpose of the Bill is defeated and so the appeal is dismissed. ಕೆಲವು ಸಲ 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ, 10 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಫೈನರ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕದಿರುವ ಕೇಸ್ ಗಳಿವೆ. 2 ವರ್ಷದೊಳಗೇ ಫೈನರ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. 21 ದಿನದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡದೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. They must instruct that within 2 years they must do final assessment.

ಈಗ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಮತ್ತು ನಾನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಬೇಕಾದರೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಅವಕಾಶ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. 20 ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಬಂದರೆ, ನಾನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವರು ಈಗ ಹೇಳಿದಂತೆ ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾರಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸಕ್ಕಾರಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದರೂ ಸಹ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಾಗ ಸಕ್ಕಾರಿ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಆಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ನೀವೇನು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ.—ಅದನ್ನು ಸಹ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಫಿಲಂ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಆಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ತಂದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ.—ನಿಮಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ, ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಳಿದ ಮೂಲಕ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪಡೆಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರೇ ಹೇಳಿದರು ಕತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ಫಂಡಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಈ ಯಕ್ಷಗಾನವೆಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅದರ ನೃತ್ಯ, ಕಲೆ, ಗಾನ, ಅರ್ಥವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಮುಖ ಮಾಡುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ವಹಿತವಾದುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ನಿಮಗೆ ಯಾರೋ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಹಿತಾಳ)

ಒಂದೆರಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಂದು ಕರಾವಳಿರಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿರುವಂತವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅದನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ, ನಮ್ಮ ಪುರಾಣವೇ ಇಂದು ಇಲ್ಲವಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂತಹ, ತುಳು ನಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಈ ಕಲೆಗೆ ನೀವು ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ :

There must be separation of the judiciary from the executive. The appellate Assistant Commissioner must be separate from the Department. ಅವರೇ ಟಾಜೆಕ್ಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಕ್ಷನ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಒಬ್ಬ ಮಗ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಂದೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಯಜಮಾನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಅಫೀರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆಪರೇಟ್ ಟಿಬ್ಯೂನಲ್ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ ಫೋನ್ಸ್ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ, ಬರುವ ವರ್ಷ 50 ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. I challenge. We will gee Rs. 50 crores next year, but this Ministry cannot do it because they are afraid that they will lose the votes. ಇನ್ನು ತೈಲಜನಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲ ಕೊಬ್ಬರಿ, ನೆಲಗಡರೆ, ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಷನವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆದಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ವಸನ್ನು ಬಂದಹಾಗೆ, ಸಮಯ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಬ್ಬರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದರ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಇದರ ಹಿಂಡಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್. ಇದು ಕೇರಳ, ವೆದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. - ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ವಾರು ವಾಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ವಾರುವಾಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ರಿಬ್ಬೆಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಯಾಶ್ವು ಇದಕ್ಕೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಇಲ್ಲ 5 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. It is a dying industry here. The highest dollar earning industry in South India is the cashew industry. Our State has neglected it. Now, Africa would become our competitor. They have developed the cashew processing industry like anything. The cashew industry in India will die within five or ten years unless the Government comes to their rescue. ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಗೆ ಡಿವಾಲ್ವುಮೆಂಟ್ ಆದಾಗ ಮೂರು ಲಕ್ಷ 44 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. Eighty per cent of the industry is in Kerala and only 15 per cent is there in South Kanara and if Government does not help, the industry will vanish from the State of Mysore.

6-30 P.M.

ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ನಕ್ಷತ್ರಿಕನ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೀಫಂಡ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೀಫಂಡ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಪನೆಲ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. 21 ದಿನ ತಡ ಅದರ ಮನೆ ಎರಡು ಜಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು 65ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಪನೆಲ್ ಹಾಕಿ ರೀಫಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೀಫಂಡ್ ನೂರು ಇದ್ದರೆ, 75 ರೂಪಾಯಿ ಪನೆಲ್ ಹಾಕಿ, 25 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಆಹಾರದ ಮೇಲೆಯೂ

ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ; ಗೋಡಿಯು ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಲ್ತಪಾಯಿಂಟ್. ಅನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ 6 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಇಲ್ಲ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಹೋಲಿನ್ಸ್ಟ್ರ ಊಟಕ್ಕೆ ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ಏನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಉಡ್‌ರಾಂಡ್ ಹೋಟೆಲಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇವರ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸಾಮಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇವರ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸಿಹಾಳ, ಅದಕ್ಕೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ಕಾಯಿಪಲ್ಲ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ. ವೆಜಿಟೆಬಲ್ಸ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ನಹ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಅನ್ನದಮೇಲೆ ತರಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಇಂಥ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಕಾಯಿಲೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಔಷಧ ಬೇಕು. ನೀವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತ ಕಂ' ಫೀ ಮೇಲೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಬಜಾರಲ್ಲ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಔಷಧಿಗಳಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನ್ಯಾಯ ನಾವು ಎಲ್ಲಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯದ ಸರಮಾವದಿ. ಸಾಯುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬದುಕಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಔಷಧೋಪಚಾರದ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಅನ್ಯಾಯದ ಸರಮಾವದಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕದೆ ಅವರಿಗೆ ಎಗ್ಗಿಂಪಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇದು ಅನ್ಯಾಯದ ಸರಮಾವದಿಯಾಗಿದೆ.

ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವವರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂರಾಡ್ಲಿಲ್ಲ. 51,174 ಕೇಸುಗಳು ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ 1948-49ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 29-20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಉಳಿದವರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ 21 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ವಸೂರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕರೆಸತಕ್ಕಂಥ ಇವರು 174 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡದೆ 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಅದುದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಇರುವವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾದರೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನರರ ವಾಸನೆ ಬಂದರೆ ಅದು ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜನರನ್ನು ಒಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ, ಉಡ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಹತ್ತಿರ ಶಹಂಬೂರಿನಲ್ಲಿ ಫರ್ಷಿಲ್ವೆಜರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಕಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಅಸಿಡ್ ಸ್ಟೋರ್ಕ್ ಬಿಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಹಾಸನ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ 110 ಮೈಲು ಇರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಅಸಿಡ್ ಸ್ಟೋರ್ಕ್‌ನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಾರ್ಕಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಫೇವರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ.

Mr. DEPUTY SPEAKER. — The House stands adjourned and will meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday, the 22nd March 1968.